

**Polski
Związek
Przetwórców
Tworzyw
Sztucznych**

CZŁONEK KONFEDERACJI
LEWIATAN

Warszawa, 2023.10.03

Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa
Departament Gospodarki Odpadami
Dyrektor Departamentu
Sz. P. Robert Chciuk

Dotyczy nowych projektów regulacji PPWR oraz próby rozszerzenia SUPD o opakowania XPS

Szanowny Panie Dyrektorze,

Pragniemy skomentować niektóre kwestie omawiane obecnie w Grupie Roboczej Rady ds. rozporządzenia UE w sprawie opakowań (PPWR) i dyrektywy UE w sprawie tworzyw sztucznych jednorazowego użytku (SUPD):

Po pierwsze, prezydencja hiszpańska zaproponowała dodanie ust. 1a nowego do celu w zakresie redukcji opakowań określonego w art. 38, aby ograniczyć zmianę materiałów opakowaniowych z ciężkich na lżejsze (np. ze szkła na tworzywa sztuczne). W szczególności proponuje się, aby ilość odpadów w przeliczeniu na materiał opakowaniowy mogła wzrosnąć jedynie o maksymalnie 2,5% do 2030 r., 5% do 2035 r. i 5% do 2040 r.

Naszym zdaniem wniosek jest wyraźnie skierowany przeciwko opakowaniom z tworzyw sztucznych i wyraźnie stoi w sprzeczności z celem, jakim jest osiągnięcie przez UE neutralności klimatycznej do 2040 r. Wiadomo, że lżejsze opakowania zmniejszają emisję CO₂ z opakowanego produktu. Dzieje się tak dlatego, że mniejsza masa oznacza mniejsze zużycie energii podczas produkcji, transportu i recyklingu opakowań. Nie ulega również wątpliwości, że opakowania z tworzyw sztucznych, których średnia waga wynosi 24 g na kilogram pakowanego produktu, są znacznie lżejsze, a co za tym idzie, mniej materiałochłonne niż wszystkie alternatywne materiały opakowaniowe (średnia waga 116 g/kg produktu, por. GVM 2023, s. 11).). Opakowania z tworzyw sztucznych są zatem niezastąpione w dążeniu do osiągnięcia celów klimatycznych, efektywniejszego wykorzystania zasobów i ograniczenia ilości odpadów opakowaniowych.

Wniosek jest także sprzeczny z celem, jakim jest zastąpienie opakowań jednorazowego użytku opakowaniami wielokrotnego użytku, jeżeli jest to korzystne ekologicznie. Zwłaszcza w obszarze jednorazowych opakowań do żywności i napojów oraz w handlu detalicznym istnieje ogromny potencjał rozwiązań wielokrotnego użytku, z których większość jest wykonana z tworzyw sztucznych. Przykładami są systemy opakowań wielokrotnego użytku wykorzystywanych do różnych zastosowań takich firm jak, Recup, Vytal, Utz, Boomerang, KAJ, Grupa Ergis, Gerresheimer, Poli, MPack, Cedo, Europak, Plast Box, i wielu innych przedsiębiorstw: do gastronomii i sprzedaży wysyłkowej, dawkowania leków, pudełka transportowe wielokrotnego użytku, skrzynki, woreczki wielorazowe, wiadra. Propozycja hiszpańska położyłaby kres temu rozwojowi.

Prosimy o wykorzystanie dyskusji do tego, aby cele środowiskowe i klimatyczne, jakie wyznaczyła sobie UE, nie zostały udaremnione przez dążenie niektórych do ograniczenia opakowań z tworzyw sztucznych.

W tym kontekście chcielibyśmy zwrócić uwagę, że cele w zakresie redukcji dotyczące tworzyw sztucznych prowadzą do większej, a nie mniejszej ilości odpadów opakowaniowych. Z badania GVM wynika, że 10% redukcja opakowań z tworzyw sztucznych do 2030 r. przełoży się na 10-20% wzrost ilości opakowań z gospodarstw domowych w wyniku substytucji innymi materiałami (GVM 2023, s. 24) <https://www.slideshare.net/Newsroom-Kunststoffverpackungen/material-efficiency-of-packaging-in-comparison-pdf>

Jak obliczyły na przykład GVM i Instytut Ifeu, zastąpienie 10% opakowań plastikowych spowodowałoby również wzrost emisji CO₂ w wyniku zużycia opakowań o 10 do 14% (patrz badanie strona 31).

Po drugie, hiszpańska prezydencja Rady poddała dyskusji rozszerzenie zakazów dotyczących opakowań zawartych w unijnej dyrektywie w sprawie tworzyw sztucznych jednorazowego użytku (SUPD) na pojemniki na żywność i kubki na napoje wykonane z XPS (polistyrenu ekstrudowanego). Naszym zdaniem nie ma faktycznych podstaw do rozszerzenia zakazów dotyczących opakowań na tworzywa sztuczne XPS: szczegółowa ocena ustaleń Komisji dotyczących plaż w Europie w 2019 r. nie wykazała żadnych dowodów na to, że opakowania wykonane z XPS są przedmiotem zaśmiecania w jakimkolwiek znaczącym stopniu. Dlatego też w przypadku tego opakowania nie zbadano, czy dostępne są „odpowiednie, zrównoważone i niedrogie alternatywy” (por. motyw 15 SUPD).

Powodem odmiennego traktowania opakowań EPS i XPS w ramach SUPD jest to, że opakowania XPS są obarczone znacznie mniejszym ryzykiem przenikania jako odpady do środowiska, a zwłaszcza do morza. Dzieje się tak dlatego, że opakowanie XPS składa się z ogniw powietrza, które są ze sobą usieciowane w solidnej strukturze i nie dają się później rozdrobnić na małe fragmenty np. poprzez rozciągnięcie czy łamanie i pocieranie. To odróżnia XPS od EPS, w którym scalone pod wpływem gorącej pary spienione kulki tworzywa można łatwo oddzielić. Z tego powodu pojemniki na żywność i kubki na napoje EPS zostały objęta zakazem stosowania w UE.

Pragniemy zwrócić uwagę, że wymagania PPWR, w szczególności dotyczące możliwości recyklingu i zawartości materiałów pochodzących z recyklingu, obowiązują wszystkie opakowania, w tym pojemniki na żywność i kubki na napoje wykonane z XPS. Wewnętrzne właściwości polistyrenu sprawiają, że opakowania XPS są stosunkowo niewrażliwe na uderzenia mechaniczne, co umożliwia wiele pętli recyklingu. W Polsce opakowania XPS są zbierane i poddawane recyklingowi jako część strumienia odpadów PS. Recenzowana ocena cyklu życia (LCA) przeprowadzona przez Instytut Fraunhofera UMSICHT w 2019 r. (<https://www.mdpi.com/2071-1050/11/19/5324/htm>) wykazała, że tacki na mięso wykonane z XPS mają najniższy wpływ na środowisko w porównaniu z możliwymi alternatywami.

Bylibyśmy zatem wdzięczni, gdyby sprzeciwili się Państwo hiszpańskiej propozycji rozszerzenia SUPD na opakowania wykonane z XPS. W naszej opinii zamiast stygmatyzacji określonych materiałów wszelkie wysiłki należy skierować na wypracowanie przepisów dotyczących zrównoważonych opakowań w ramach projektowanego rozporządzenia UE. Niezbędne do osiągnięcia celu wypracowanie przepisów neutralnych pod względem technologicznym i materiałowym w oparciu o kompleksową ocenę skutków.

Z poważaniem,

Robert Szyman

/Pzpts526/

Dyrektor Generalny

dw:

Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Departament Innowacji i Polityki Przemysłowej

Dyrektor Departamentu
Sz. Pani Marlena Tryka

Polski Związek Przetwórców Tworzyw Sztucznych jest jedną z największych organizacji przedsiębiorców zajmujących się przetwórstwem tworzyw sztucznych w Polsce i reprezentuje interesy przedsiębiorstw z branży wobec organów administracji krajowej w Polsce, jak również poprzez struktury Europejskiego Stowarzyszenia Przetwórców (EuPC) w kontaktach z Unią Europejską. Jest także aktywnym członkiem Konfederacji Lewiatan.

Firmy bezpośrednio zrzeszone w PZPTS w ilości ponad 70 podmiotów generują obroty przekraczające 4 mld. zł. Lista członków organizacji dostępna na stronie PZPTS

<https://pzpts.pl/pl/press/web/przetworcy-tworzyw-sztucznych/lista-czlonkow>